

תאונות דרכים עם נפגעים PUF 2021 – סיווג ת"ד מורחב (קובץ מקוצר להורדה)

מבוא

הקובץ הנוכחי כולל את נתוני התאונות בלבד. לקבלת קובץ ה PUF המלא הכולל את נתוני הנפגעים בתאונות וכלי הרכב המעורבים בהן יש לפנות ליחידת המידע, טל: 02-6592666, 03-5681933.

מונחים, הגדרות והסברים

מסד הנתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מבוסס על קובץ מינהלי שמתקבל מידי חודש ממשטרת ישראל. בקובץ נרשמות התאונות שדווח עליהן למשטרה, ושנפתח להן תיק תאונה במשטרת ישראל. נוסף על כך, מתקבל מידי חודש מבתי החולים, באמצעות מכון גרטנר – המרכז לחקר טראומה ורפואה דחופה, קובץ מינהלי מתוך המערכת לרישום טראומה, הכולל מידע על חומרת הפגיעה של נפגעים בתאונות דרכים, בין היתר לפי המדד הרפואי MAIS.

תאונות דרכים עם נפגעים מוגדרת כתאונת דרכים שמעורב בה לפחות כלי רכב אחד בנסיעה, ושנפצע בה או שנהרג בה לפחות¹ אדם אחד, כולל התנגשות בין כלי רכב או בין כלי רכב לרכבת, תאונת רכבת ופגיעת כלי רכב בהולך רגל, בבעל חיים או בעצם דומם; לא כולל תאונות דרכים שנגרם בה נזק בלבד ופעולת טרור. התנגשות בין כמה כלי רכב נחשבת לתאונת דרכים אחת. התאבדות או ניסיון התאבדות שגרמו לתאונת דרכים אינם נחשבים תאונות דרכים, אלא אם כן נפגע נוסע אחר בעקבות ההתאבדות או הניסיון להתאבדות.

תאונות דרכים עם נפגעים מסוג ת"ד מורחב: תאונת דרכים שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים עם נפגעים מסוג ת"ד" או תאונת דרכים שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים עם נפגעים מסוג כללי עם נפגעים" אך לפי נתוני בתי החולים, נמצא בה פצוע קשה אחד לפחות. נפגע זה סווג בלמ"ס כפצוע קשה, ולכן התאונה סווגה בלמ"ס כ"תאונת דרכים מסוג ת"ד מורחב".

תאונות דרכים עם נפגעים מסוג כללי עם נפגעים קל: תאונת דרכים עם נפגעים שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים עם נפגעים מסוג כללי עם נפגעים" וכל הנפגעים בה נפצעו קל.

תאונות דרכים קטלנית: תאונת דרכים שנהרג בה אדם אחד לפחות או שנפצע בה אדם אחד לפחות ונפטר מפצעיו בתוך 30 יום.

¹ עקב הפסקת חובת הדיווח למשטרה על תאונות דרכים שנגרם בהם נזק בלבד, החל מ-1.1961.8 אין ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה נתונים על תאונות דרכים ללא נפגעים.

תאונות דרכים קשה: תאונות דרכים שנפצע בה קשה אדם אחד לפחות, ושלא נהרג בה שום אדם.

תאונות דרכים קלה: תאונות דרכים שנפצע בה קל אדם אחד לפחות, ושלא נהרג בה או נפצע בה קשה שום אדם.

מדד MAIS למדידת חומרת פציעה (Maximum Abbreviated Injury Scale): מדד רפואי למדידת חומרת פציעה המהווה את הציון המקסימלי מבין ציוני ה-AIS (Abbreviated Injury Scale) שנקבעו לכל אחד מתשעת אזורי הגוף. המדד מספק ציון כללי של חומרת פציעה גם עבור נפגעים עם יותר מפגיעה אחת. ערכיו של מדד זה הם בין 1 ל-6. כאשר: 1-2 – פצועים קל, 3-6 – פצועים קשה.

בשנת 2021 המערכת לרישום טראומה פעלה בבתי החולים: מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא, תל השומר; מרכז רפואי ע"ש רמב"ם; מרכז רפואי אסף הרופא; המרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון; מרכז רפואי זיו; המרכז הרפואי הלל יפה; בית החולים לגליל המערבי, נהרייה; מרכז רפואי ע"ש ברזילי, אשקלון; בית חולים פוריה, טבריה; המרכז הרפואי ת"א ע"ש סוראסקי, איכילוב; מרכז רפואי רבין, בית חולים בילינסון; המרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה; מרכז רפואי קפלן; בית החולים האוניברסיטאי הדסה עין כרם; בית חולים אי.מ.מ.ס הסקוטי; המרכז הרפואי שערי צדק ירושלים; בית החולים המרכזי בעמק; בית החולים לניאדו; המרכז הרפואי יוספטל, אילת והמרכז הרפואי מאיר, כפר סבא ובית החולים אסותא ע"ש סמסון, אשדוד.

במסגרת הטיפול המשטרתי בתאונות דרכים פותחת המשטרה אחד מ-4 סוגי תיקים:²

1. תאונות דרכים עם נפגעים מסוג ת"ד: תאונות דרכים שמעורב בה כלי רכב אחד בנסיעה, ושנפצע בה אדם אחד לפחות ושהוגדרה במשטרה כתאונה שנחקרת על ידה (תיק "ת"ד"). קיימת הבחנה בין תאונה שהוגדרה במשטרה כתאונה שהיא חוקרת: תיק "ת"ד", לבין תאונה שהיא אינה חוקרת: תיק "כללי עם נפגעים". הבחנה זו תלויה במספר הימים שעברו מתאריך התאונה עד תאריך מסירת ההודעה למשטרה (פער הדיווח) ובקריטריונים נוספים כמו מספר כלי הרכב, מספר הנהגים ומספר הנפגעים בתאונה. הנתונים כוללים רק תאונות שדווח עליהן למשטרת ישראל. משטרת ישראל אינה רושמת תאונות שבהן מעורב רכב צבאי בלבד.

2. תאונות דרכים מסוג נ"ב – נזק בלבד – תאונות דרכים ללא נפגעים, שנגרם בה נזק בלבד (נחקרת במשטרה).

3. תאונות דרכים עם נפגעים מסוג "כללי עם נפגעים": תאונות דרכים שבה לפחות פצוע קל אחד, ושהוגדרה במשטרה כתאונה שהיא אינה חוקרת (תיק "כללי עם נפגעים").

4. תאונות דרכים מסוג כללי נ"ב – תאונות דרכים ללא נפגעים, שנגרם בה נזק בלבד ושלא סווגה כ"נ"ב" (אינה נחקרת במשטרה).

הלמ"ס יצרה סיווג המתבסס על החלוקה המשטרית וכן על חומרת הפציעה הנקבעת בבתי החולים:³

² לפירוט השינויים שנעשו בקריטריונים לפתיחת סוגי התיקים השונים של תאונות דרכים ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2009). תאונות דרכים עם נפגעים 2008, חלק א: סיכומים כלליים (סעיף 4 במבוא). פרסום מס' 1378. ירושלים: המחבר.

תאונת דרכים מסוג ת"ד מורחב – תאונת דרכים שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים מסוג ת"ד"⁴ או תאונת דרכים שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים מסוג כללי עם נפגעים" אך לפי נתוני בתי החולים, נמצא בה פצוע קשה אחד לפחות. נפגע זה סווג בלמ"ס כפצוע קשה ולכן התאונה סווגה בלמ"ס כ"תאונת דרכים מסוג ת"ד מורחב".

תאונת דרכים מסוג כללי עם נפגעים קל – תאונת דרכים שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים מסוג כללי עם נפגעים" ולפי נתוני בתי החולים כל הנפגעים בה נפצעו קל.

דרך: רצועת אדמה כבושה המיועדת להליכה או לנסיעה ומותרת למעבר לציבור, לרבות רחוב, סמטה, כיכר, מעבר או גשר.

דרך עירונית: דרך הנמצאת בתחום עירוני ומסומנת בתמרורי כניסה ("ב-24") ויציאה ("ב-25"). המהירות המותרת בה בדרך כלל מוגבלת ל-50 קמ"ש.

צומת: השטח המתהווה ממפגש של שתי דרכים או יותר. בהגדרה של תאונות צומת נכללות גם תאונות שאירעו באחת הדרכים בגלל הקרבה לצומת.

סוג תאונה: נקבע לפי המצב ההתחלתי של התאונה, אלא אם כן נרשם במפורש "מצב סופי". כך למשל תאונה שהחלה בהחלקה והסתיימה בהתהפכות תסווג כהחלקה; תאונה שהחלה בהתנגשות והסתיימה בפגיעה בהולך רגל תסווג כהתנגשות.

יום ולילה: היום והלילה נקבעים לפי זריחת השמש ושקיעתה בכל יום בשנה.

איכות עיגון: תוצאת התהליך בו נקודת מיקום מקבלת ערכי ציון גיאוגרפיים (X, Y).

1. עיגון מדויק – מציין מציאת המיקום המדויק של מקום התרחשות התאונה.
2. מרכז ישוב - מציין תאונה שפרטי מיקום התרחשותה ביישוב אינם מדויקים ועל כן התאונה קיבלה מיקום במרכז ישוב.
3. מרכז דרך – מציין תאונה שפרטי מיקום התרחשותה בדרך אינם מדויקים ועל כן התאונה קיבלה מיקום במרכז ציר הרחוב. איכות עיגון זו, לא תמצא בצמתים אלא אך ורק במיקומי תאונה שאינם בצומת.

³ לפירוט השינויים שנעשו בסיווג חומרת הפגיעה וחומרת התאונה של תאונות דרכים ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2018). תאונות דרכים עם נפגעים 2018, סיכומים כלליים (במבוא). פרסום מס' 1773. ירושלים: המחבר.

⁴ קיימת הבחנה בין תאונה שהוגדרה במשטרה כתאונה שנחקרת על ידה ("תיק ת"ד") לבין תאונה שאינה נחקרת ("תיק כללי עם נפגעים"). הבחנה זו תלויה במספר הימים שעברו בין תאריך התאונה לבין תאריך מסירת ההודעה למשטרה (פער הדיווח) ובקריטריונים נוספים, כמו מספר כלי הרכב, מספר הנהגים, מספר הנפגעים המעורבים בתאונה וחומרת העבירה. למשטרת ישראל לא מדווחות תאונות שבהן מעורב רכב צבאי בלבד.

4. מרכז קילומטר – מציין תאונה שפרטי התרחשותה בק"מ אינם מדויקים ועל כן התאונה קיבלה מיקום בין שתי אבני דרך. איכות עיגון זו, לא תמצא בצמתים אלא אך ורק במיקומי תאונה שאינם בצומת.

לא עוגן - מציין אי מציאת מיקום כלשהו של מקום התרחשות התאונה.